

Брюксел, 2.5.2017 г.
COM(2017) 255 final

ПАКЕТ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СПАЗВАНЕТО

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

**План за действие относно укрепването на SOLVIT: довеждане на ползите от
единния пазар до гражданите и предприятията**

{SWD(2017) 210 final}

ВЪВЕДЕНИЕ

Единният пазар е едно от най-големите постижения на Европа. Той е в основата на европейския проект, но ползите от него невинаги се осъществяват, защото правилата за единния пазар понякога не са известни или не се прилагат правилно. Във времена, когато европейските граждани и предприятия очакват от Европа закрила, повече права и защита, единният пазар е един от най-големите плюсове на Европа за справяне с предизвикателствата на увеличената глобализация и за изграждане на по-силна и по-справедлива европейска икономика¹.

Със своята **стратегия за единния пазар**² Комисията се стреми да постигне по-задълбочен и по-справедлив единен пазар — един от десетте приоритета на Комисията Юнкер. За целта в стратегията се предлага подобряване на възможностите за трансграничен достъп до пазари; улесняване на потребителите, предприятията и публичните администрации; и довеждане на практическите ползи от единния пазар до гражданите и предприятията. Подкрепяйки всичко това, Комисията обяви, че ще работи съвместно с държавите членки за създаване на действителна култура на спазване на правилата за единния пазар, при което ще се обърне особено внимание на укрепването на съществуващи инструменти, като например SOLVIT.

В изпълнение на това в **Съвместната декларация относно законодателните приоритети на ЕС за 2017 г.**, публикувана на 13 декември 2016 г., Европейският парламент, Съветът и Комисията отново изразиха своя ангажимент да насърчават правилното прилагане и спазването на съществуващото законодателство³. В същия ден Комисията прие своето съобщение **Право на ЕС: по-добри резултати чрез по-добро прилагане**⁴, в което се посочва начинът, по който Комисията ще увеличи усилията си, за да гарантира, че правото на ЕС се прилага, изпълнява и спазва в полза на всички.

SOLVIT⁵ е безплатна услуга, предоставяна от 2002 г. от националната администрация във всяка държава — членка на ЕС, и в Исландия, Лихтенщайн и Норвегия. С нея в кратък срок се предоставят прагматични решения на граждани и предприятия от ЕС/ЕИП, когато те се сблъскат с трудности по признаването на правата им в ЕС от страна на публични органи, по-специално когато се преместват или осъществяват трансгранична стопанска дейност в ЕС⁶. SOLVIT обхваща всички трансгранични⁷

¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, *Работна програма на Комисията за 2017 г. Европа на резултатите: закрила, предоставяне на повече права и защита на гражданите*, COM(2016)710 final от 25 октомври 2016 г.

² Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, *Осъвременяване на единния пазар: повече възможности за гражданите и предприятията*, COM(2015)550 final от 28 октомври 2015 г.

³ https://ec.europa.eu/commission/publications/joint-declaration-eus-legislative-priorities-2017_en

⁴ C/2016/8600, ОВ С 18, 19.1.2017 г., стр. 10.

⁵ За решаване на проблемите центровете SOLVIT се сътрудничат пряко чрез онлайн приложение. Принципите, приложими за SOLVIT, бяха потвърдени в нейното сегашно правно основание — Препоръка 2013/461/ЕС на Комисията от 17 септември 2013 г. (ОВ L 249, 19.9.2013 г., стр. 10). За повече информация виж <http://ec.europa.eu/solvit/>.

⁶ Както е определено в препоръката от 2013 г., даден проблем, с който се сблъсква жалбоподател в една държава членка (или държава от ЕИП), свързан с евентуално нарушение на правото на ЕС в областта на вътрешния пазар от публичен орган в друга държава членка (или държава от ЕИП), е трансграничен; включително проблеми, причинени на жалбоподателите от техните собствени публични администрации, след като са упражнили правото си на свободно движение или когато са се опитали да го упражнят. Например за лица — когато се преместват в друга държава или се връщат в собствената си държава след

проблеми, свързани с четирите свободи на движение (на хора, стоки, услуги и капитали), включително по тясно свързани с тях политики (като данъчно облагане, заетост, социална политика и транспорт).

Мрежата SOLVIT се координира от Европейската комисия.

След пускането в действие на SOLVIT през 2002 г. тя се разрасна и се превърна в много важно средство за подпомагане на граждани и предприятия от ЕС/ЕИП да получат мястото си в центъра на единния пазар. Въз основа на натрупания 15-годишен опит месечният брой на разглежданите случаи от компетентността на SOLVIT нарасна от 5 на 200. През 2016 г. по линия на SOLVIT са разгледани 2414 случая. Разглеждането на един случай е отнемало на нейните центрове средно 59 дни, като 89 % от случаите са решени успешно.

Постиженията на SOLVIT са резултат от множество успехи в конкретни случаи — ето няколко примера:

Френско дружество подава иск за възстановяване на ДДС от германските органи, но искът остава без отговор в продължение на 10 месеца. Благодарение на намесата на SOLVIT за 6 седмици процедурата е ускорена и дружеството получава исканата сума.

Три португалски медицински сестри подават заявление за признаване на професионалната им квалификация в Испания. Съгласно правото на ЕС съответните органи трябва да отговорят на заявлението в срок от три месеца. Срокът изтича, но благодарение на намесата на SOLVIT за две седмици тяхната квалификация е призната навреме.

Австрийски художник желае да се регистрира като пребиваващ в Люксембург. Той представя всички необходими документи на местните власти, но те отказват да го регистрират, докато не представи декларация за издръжка от лице, пребиваващо в Люксембург. SOLVIT посочва, че това допълнително изискване не е в съответствие с правото на ЕС. Местните власти преразглеждат позицията си и издават удостоверение за регистрация. Благодарение на намесата на SOLVIT случаят е решен за една седмица.

На гражданин на Нидерландия не е разрешено да внесе ремарке в България след преместването му там. Тъй като в Нидерландия не е нужно да се регистрират ремаркета под 750 kg, вносителят няма документ за регистрация и българските органи отказват да регистрират ремаркетото. Благодарение на намесата на SOLVIT случаят е решен за 13 седмици.

Квалифицирани физиотерапевти от Румъния са подложени на изключително бавна процедура по признаване във Франция на тяхната квалификация. SOLVIT се намесва и в рамките на 7 седмици признаването се извършва бързо.

Френската администрация по въздухоплаване не разрешава на норвежко въздухоплавателно дружество да извършва вътрешни полети във Франция. SOLVIT се намесва и решава проблема за 10 седмици.

---

⁷ пребиваване в друга държава; за предприятия — когато се установяват, предоставят услуги или продават продукти, които вече са пуснати на пазара в друга държава членка (или държава от ЕИП). SOLVIT не може да се намесва в случаи, свързани единствено с националното право, когато не е замесен публичен орган и когато вече е започнало съдебно производство: например в случаи, свързани с правото на пребиваване в ЕС на граждани на трета държава, когато това право не произтича от връзка с гражданин на ЕС, или в случаи на търговски проблеми между предприятия (B2B).

Макар че SOLVIT успя да реши много проблеми на гражданите и предприятията, нарасналият мащаб на услугата увеличи предизвикателствата. Нужно е да се направи повече, за да се оползотвори пълният потенциал на системата като инструмент за решаване на проблеми. **Държавите членки** изискват и подкрепят укрепване на SOLVIT в услуга изцяло на гражданите и предприятията. През февруари 2016 г. **Съветът по конкурентоспособност** призова Комисията да предприеме спешни действия по този въпрос⁸. **Европейският парламент** също многократно призовава за укрепване на SOLVIT⁹.

В този контекст и в съответствие със своите политически приоритети Комисията се ангажира да предприеме, съвместно с държавите членки, по-нататъшни действия за **укрепване на стратегическата роля на SOLVIT** за по-доброто практическо функциониране на единния пазар в полза на гражданите и предприятията. Това може да се осъществи само ако държавите членки предоставят на своите центрове SOLVIT подходящ персонал и признаване в рамките на своята национална администрация. Всяко слабо звено оказва въздействие върху резултатите от системата като цяло.

За постигане на тази цел Комисията **използва своята оценка на сегашното функциониране на SOLVIT**,¹⁰ придружаваща настоящото съобщение. Оценката разкрива недостатъци, налагащи подобрения, особено по отношение на административния капацитет на централните SOLVIT; спазването на критериите за качество, посочени в препоръката от 2013 г. относно SOLVIT; осведомеността за SOLVIT като инструмент за решаване на проблеми, по-специално сред стартиращите предприятия, МСП и други предприятия; и нейната роля в прилагането на правото на ЕС.

Планът за действие, очертан в настоящото съобщение, ще се изпълнява успоредно с други инициативи на Комисията, включени в **пакета във връзка със спазването**, по-специално за единния цифров портал, който ще предостави на гражданите и предприятията единна точка за достъп до отнасящи се за единния пазар сведения, съдействие, съвети, услуги за решаване на проблеми и електронни процедури. Той е в съответствие със съобщението на Комисията „Новите европейски лидери: инициатива за подкрепа на стартиращи и разрастващи се предприятия“, тъй като с него се цели по-нататъшно премахване на пречките пред стартиращите предприятия, желаещи да осъществяват трансгранична дейност. Накрая, той допълва целите на „европейския стълб на социалните права“ и свързаните с него инициативи, отразяващи приоритета на настоящата Комисия да спомага за социалната справедливост и равните възможности в ЕС.

В настоящото съобщение се посочват мерки за укрепване на SOLVIT със срокове за изпълнение както на равнище ЕС, така и от отделните държави членки. Укрепването на SOLVIT ще бъде текущ процес и сроковете ще дават възможност за наблюдение на изпълнението на необходимите мерки. С тях се цели популяризиране на SOLVIT чрез:

I) по-нататъшно подобряване на нейното качество; II) по-нататъшно

⁸ Виж заключенията на Съвета на <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6622-2016-INIT/en/pdf>.

⁹ Виж резолюцията на Европейския парламент от 27 февруари 2014 г. относно SOLVIT (2013/2154(INI)), доклада на Европейския парламент от 1 октомври 2015 г., *Към подобро регулиране на единния пазар* (2015/2089(INI), докладчик Anneleen Van Bossuyt) и доклада на Европейския парламент от 3 май 2016 г., *Стратегиата за единния пазар* (2015/2354(INI), докладчик Lara Comi).

¹⁰ Виж работния документ на службите на Комисията „Оценка на резултатите от SOLVIT“, придружаващ настоящото съобщение.

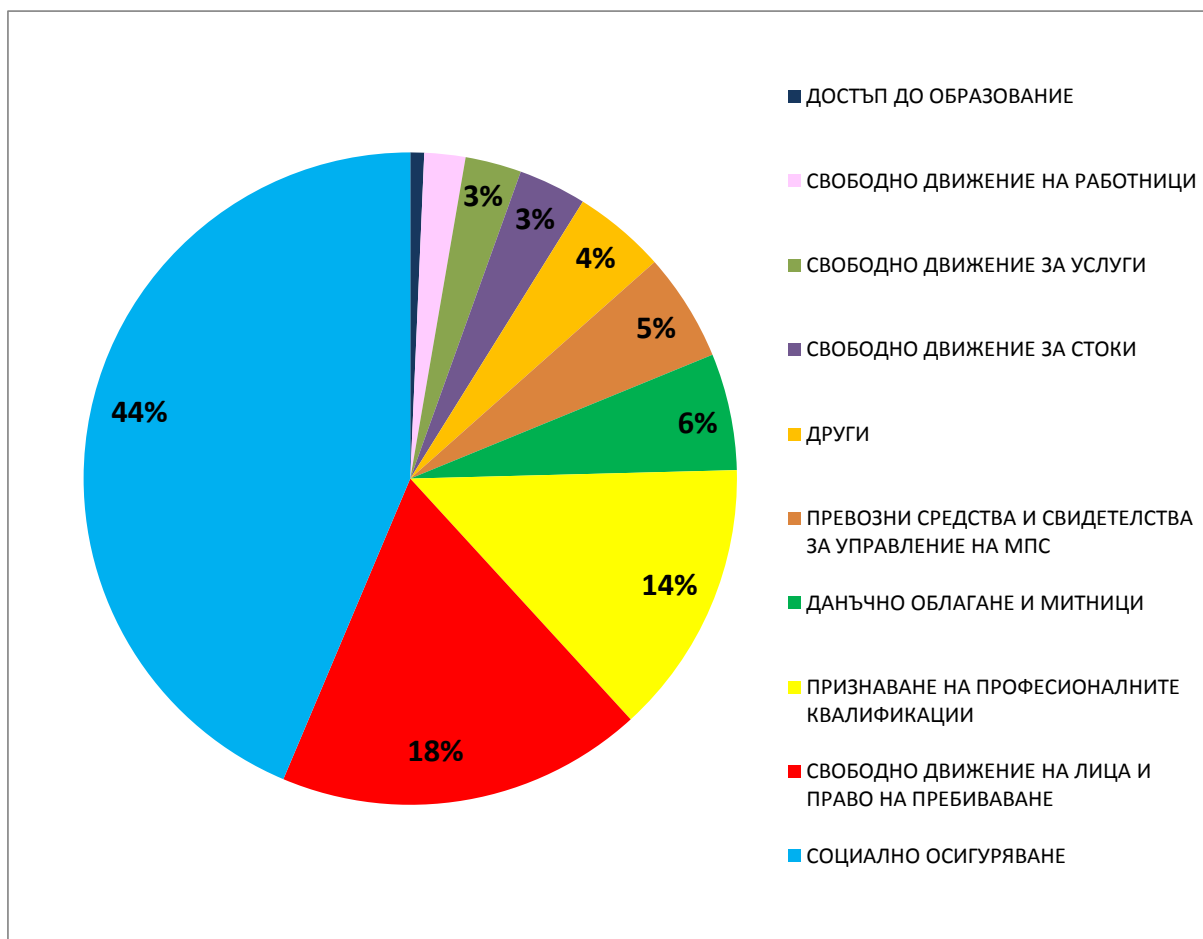
увеличаване на дейностите за повишаване на осведомеността; III) повишаване на ролята на SOLVIT в прилагането на правото на ЕС.

I. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА SOLVIT ЧРЕЗ ПО-НАТАТЪШНО ПОДОБРЯВАНЕ НА НЕЙНОТО КАЧЕСТВО

В препоръката от 2013 г. относно SOLVIT са очертани минимални стандарти за функциониране и качество. Спазването на тези стандарти в цялата мрежа е от важно значение за жалбоподателите и за сътрудничеството между центрoвете. Прилагането на тези стандарти варира в рамките на мрежата, както е разяснено в оценката, придружаваща настоящото съобщение. Следователно са необходими действия за подобряване на цялостното качество на SOLVIT, особено по отношение на административния капацитет, разглеждането на сложни и деликатни случаи и правния експертен опит.

Предпоставка за това е гарантирането от страна на държавите членки, че центрoвете SOLVIT са добре позиционирани и обезпечени с подходящ и стабилен персонал и с необходимия експертен опит. От своя страна Комисията ще продължи да прибягва към средства, като например ежегодно докладване относно резултатите от SOLVIT, за наблюдение на осигуряването на центрoвете SOLVIT с подходящ персонал и ще използва информационното табло за единния пазар за съобщаване на резултатите. Комисията също така ще използва всички налични възможности за финансиране от ЕС, за да предлага на държавите членки **съобразена с нуждите подкрепа за повишаване на административния им капацитет** и за по-ефективно функциониране на техните центрoве SOLVIT. По-специално се предвижда разширен курс на обучение за персонала в националните центрoве SOLVIT с ударение върху конкретни правни въпроси от особено значение за деловите среди, който ще бъде финансиран по Програмата за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия (COSME) 2018 г. По новата Програма за подкрепа на структурните реформи също се предвижда подпомагане за укрепване на административния капацитет на държавите членки (включващо, наред с другото, обмен на експерти и техническа помощ).

Освен това следва да се осигурят **по-добри процедури за разглеждане на сложни и деликатни случаи** между Комисията и държавите членки. За целта ще се насърчава по-ефикасното **споделяне на знания** — например чрез използване на интерактивни инструменти, допълващи присъственото обучение. Това е съществено предвид разнообразието от правни области, обхванати от SOLVIT, както е показано на фигура 1.

Фигура 1. Правни области на SOLVIT през периода 2002—2016 г. (източник — базата данни SOLVIT)

Освен това допълнителен специфичен експертен опит може да бъде предоставен от **клонове („антени“) на SOLVIT**, създадени в отговор на конкретни нужди в определен сектор или област, където национални експерти за съответната политика ще вземат пряко участие в разглеждането на сложни случаи. За да се избегне объркване и дублиране на усилията, Комисията се стреми да избегне разпространението на подобни на SOLVIT инструменти за решаване на проблеми в специфични области на законодателството за единния пазар. Взаимното признаване на стоки в нехармонизираните сектори е добър пример в това отношение. Ако тук неформалният подход на SOLVIT е неуспешен, Комисията ще разгледа възможността за въвеждане за предприятията на процедура за обжалване като част от прегледа на прилагането на принципа на взаимно признаване. Друга идентифицирана проблемна област е свързана с правилата за данъчното облагане — например данъчната дискриминация, с която могат да се сблъскат граждани в трансгранични ситуации¹¹.

Освен това Комисията ще оказва **по-ефективна правна помощ** на мрежата чрез отваряне на приложението SOLVIT за пряка комуникация между експертите на

¹¹ По-доброто използване на SOLVIT като прагматичен инструмент за решаване на проблеми във връзка с правилата за данъчното облагане в трансгранични ситуации е набелязано в доклада за гражданството на ЕС, 2017 г., като едно от действията за укрепване на правата на гражданите. Всяка година SOLVIT разглежда около 35 случая с граждани във връзка с лични проблеми по данъчното облагане, като 86 % от тях се решават успешно.

Комисията и центровете SOLVIT. Също така тя ще подобри още повече управлението на различията в становищата между двата центъра на SOLVIT, участващи в оценката и разглеждането на даден случай. Комисията ще следва по-структурирана арбитражна процедура с по-системно наблюдение на отнесените до SOLVIT случаи, за да идентифицира спорни въпроси и дискусии в рамките на мрежата. Използването на „партньорската оценка“ по време на работни срещи ще спомогне за установяване на най-добри практики и общи правила.

Освен това Комисията ще следи по-задълбочено за качеството на разглеждане на случаите. Във връзка с това е важна обратната информация от жалбоподателите с оглед да се подобрят процедурите, да се установи най-добрата практика и следователно да се повиши качеството на услугата. Така, след консултация с центровете SOLVIT, ще бъде разработена **всеобхватна система за проучвания сред потребителите**.

II. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА SOLVIT ЧРЕЗ УВЕЛИЧАВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ОСВЕДОМЕНОСТТА

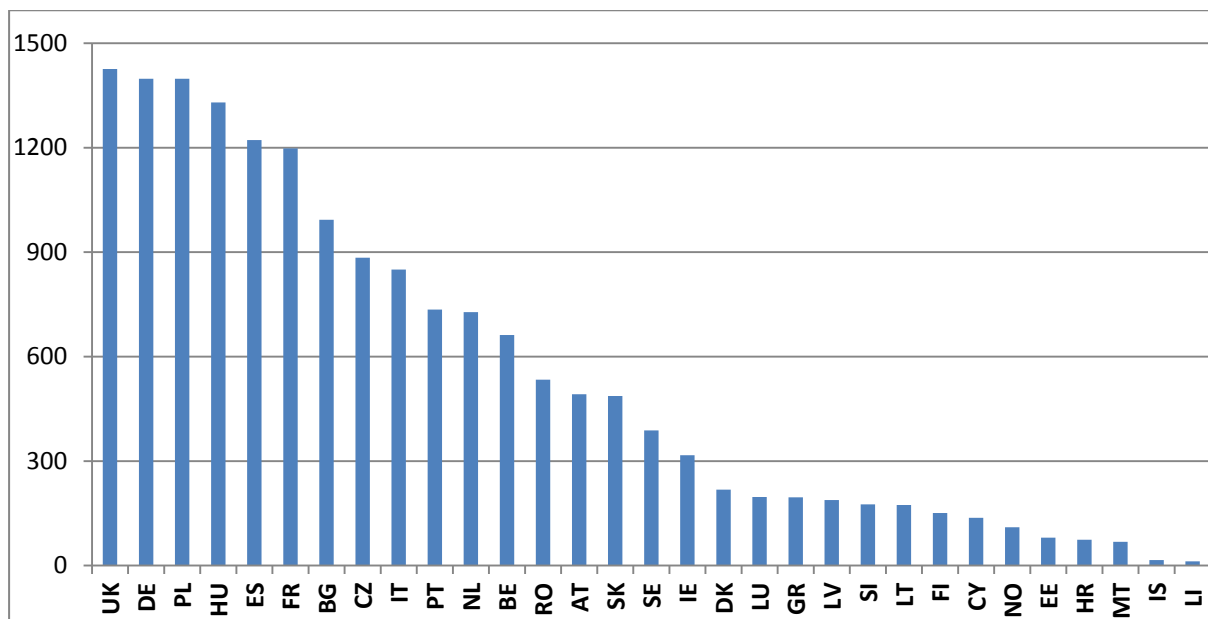
Макар че не е възможно да се прецени точният размер на „пазара“ на решаване на трансгранични спорове, на който SOLVIT има потенциал да действа, единен пазар от 500 милиона граждани и предприятия би означавал, че има по-голяма необходимост от SOLVIT, отколкото сочат нейните сегашни 2500 случая¹².

На фигура 2 е посочен броят на случаите, представени на мрежата от местните центрове SOLVIT. Това са центровете в държавите — членки на ЕС/ЕИП¹³, от които произхожда жалбоподателят (по гражданство), където пребивава или е установен, или откъдето произтичат правата. Макар че различията в броя на разглежданите случаи може да се дължат до известна степен на различията в размера и в трансграничната мобилност, във всички държави — членки на ЕС/ЕИП, има възможност за целенасочени действия за повишаване на осведомеността. Тези действия ще се съсредоточат върху това да се осигури насочването на гражданите и предприятията към SOLVIT в момента, в който те търсят защита на правата си при проблем от компетентността на SOLVIT съгласно нуждите на всяка държава — членка на ЕС/ЕИП.

---

¹² Виж работния документ на службите на Комисията „Оценка на функционирането на SOLVIT“, придружаващ настоящото съобщение.

¹³ Тези случаи се представят на центъра SOLVIT на държавата — членка на ЕС/ЕИП, в която е възникнал проблемът.

Фигура 2. Брой на случаите по местни центрове SOLVIT за периода 2002—2016 г. (източник — базата данни SOLVIT)

С оглед да улесни достъпът до SOLVIT, **Комисията ще увеличи още цялостната забележимост на SOLVIT** на уебпортала *Your Europe* (главната точка за достъп понастоящем).

В този контекст бъдещият единен цифров портал ще предостави на гражданите и предприятията лесен достъп до всеобхватна висококачествена информация относно единния пазар, персонализирани съвети, ефективно съдействие и услуги за решаване на проблеми. Той ще свърже съществуващите механизми на ЕС и на национално равнище, включително SOLVIT, и по този начин ще улесни достъпът до SOLVIT.

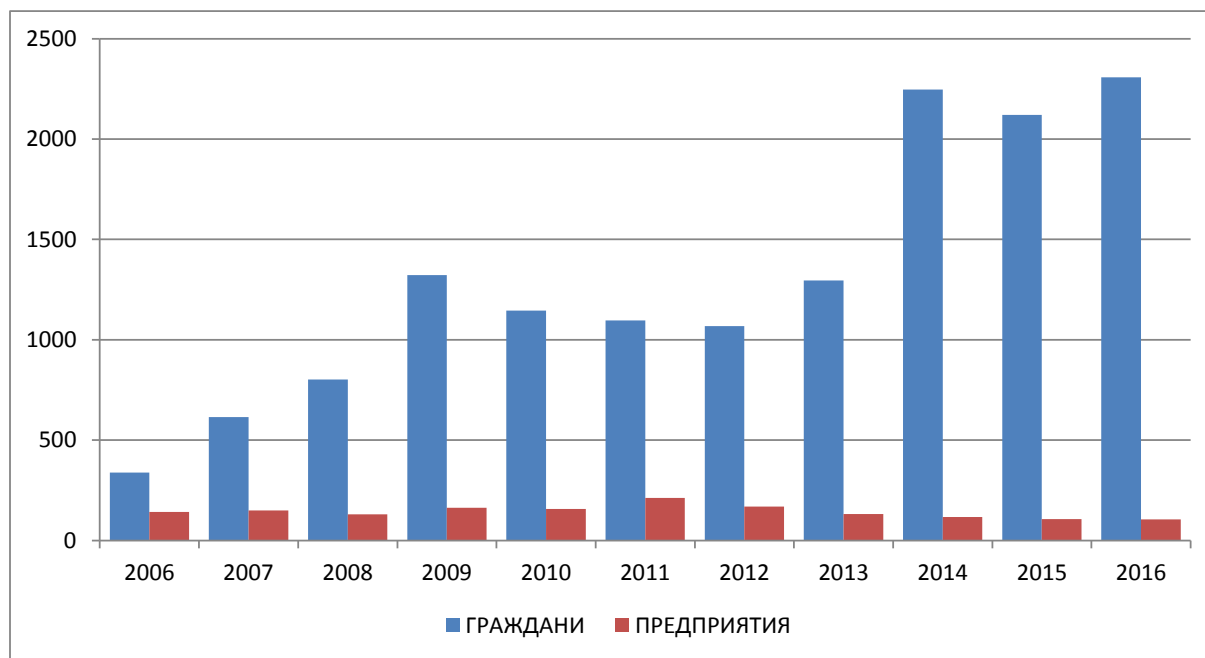
Комисията също така ще работи в тясно взаимодействие с държавите членки чрез националните центрове SOLVIT, представителствата на Комисията в държавите членки и посреднически организации (представляващи определени сектори, професии или интереси, търговски палати и т.н.) и ще увеличи сътрудничеството с други съответни мрежи¹⁴ за разработване на **целенасочени действия за повишаване на осведомеността** (например съвместни срещи и курсове за обучение, съвместни действия в социални мрежи).

По-доброто прилагане е от полза както за гражданите, така и за **предприятията**. Когато техните права са нарушени, те следва лесно да могат да открият и използват най-подходящия механизъм за защита. Както е показано на фигура 3, с течение на

¹⁴ Това сътрудничество е широкообхватно. Мрежите на ЕС и националните мрежи, за които се отнася сътрудничеството, са Европейската мрежа за предприятията, европейските потребителски центрове, мрежата EURES на европейските служби по заетостта, мрежата Fin-net за решаване на финансови спорове, звената за контакт относно продукти, информационните центрове Europe Direct и Европейската мрежа на омбудсманите. То включва много тесните връзки между техническите приложения, даващи възможност за пряко предаване на жалбите (например към „Вашата Европа — Съвети“ и центъра за обаждания Europe Direct („Европа директно“). То обхваща и съвместни семинари или сесии за обучение, за да има взаимна яснота относно областите на компетентност на мрежите, така че да е ясно към коя трябва да се обърнат гражданите или предприятията при необходимост. Това сътрудничество е предвидено и в законодателството на ЕС: например държавите членки трябва да гарантират, че органите, отговарящи за насърчаване на равното третиране и оказване на помощ на работещи граждани от ЕС и на членовете на техните семейства, си сътрудничат със SOLVIT (Директива 2014/54/ЕС).

годините гражданите представят на SOLVIT все повече случаи, отколкото предприятията. От една страна, това показва, че SOLVIT е от все по-голямо значение за мобилните граждани в ЕС/ЕИП. От друга страна, това доведе до намаляване на относителния брой на предприятията, възползващи се от услугите, предлагани от SOLVIT. През 2016 г. основните правни области за случаите с предприятия са били данъчното облагане, свободното движение на услуги и свободното движение на стоки. Делът от 80 % на решените случаи с предприятия е бил по-нисък, отколкото средния за мрежата (89 %). Въпреки това той е особено голям в областта на данъчното облагане (в която има много случаи на закъснение във възстановяването на ДДС), макар и по-малък по отношение на свободното движение на стоки и услуги.

Фигура 3. Развитие на броя на случаите с граждани спрямо случаите с предприятия през периода 2006—2016 г. (източник — базата данни SOLVIT)

SOLVIT следва да бъде насочена към разглеждането на повече случаи, свързани с предприятия. Има голяма необходимост **от по-широко популяризиране на помощта, която може да окаже SOLVIT в рамките на деловите среди**. Също толкова е важно предприемането на сходни действия на национално равнище.

С течение на годините мрежата SOLVIT разви сътрудничеството си с други съответни мрежи¹⁵. Във връзка с това Комисията ще подкрепя действия за **увеличаване на сътрудничеството** с тези мрежи, което е от особено значение за привличане на повече предприятия да представят засягащи ги случаи. От особена важност е сътрудничеството с Европейската мрежа за предприятията, която подпомага МСП и стартиращите предприятия, които имат или планират трансгранична дейност.

Комисията ще осъществява по-редовни контакти с посреднически организации, за да получава от тях предложения за възможни подобрения на SOLVIT и споделяне на знания. Тя също така ще въведе нови механизми, за да даде възможност на посреднически организации да представят и следят случаи пряко в SOLVIT.

¹⁵ Пак там.

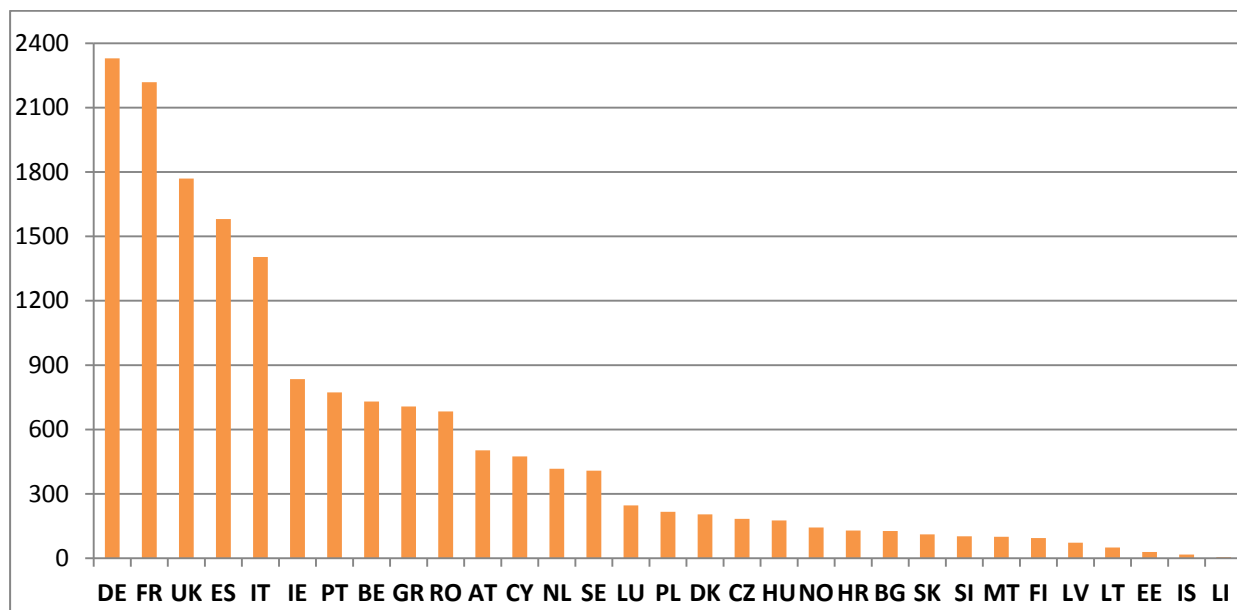
Като цяло увеличените стратегически действия за повишаване на осведомеността относно SOLVIT и развитието на по-структурирано сътрудничество с посреднически организации и съответни мрежи **ще увеличи ролята на SOLVIT в предоставянето на полезна обратна връзка и доказателства** за това как единният пазар функционира на практика: с по-голяма „критична маса“ от случаи, засягащи повече предприятия, ще има повече съотносима и значителна входна информация с оглед на управлението на единния пазар. Това може да се направи например чрез използване на нейната база от доказателства при оценката на възможни промени в политиките за единния пазар и приемане на законодателни актове на ЕС с оглед на преодоляване на пропуски в правото на ЕС, какъвто беше случаят с преразглеждането на Директива 2005/36/ЕО относно професионалните квалификации¹⁶. Повишаването на качеството на SOLVIT и на осведомеността за нея ще допринесе за по-значителна роля на SOLVIT в прилагането на правото на ЕС.

---

¹⁶ Директива 2013/55/ЕС, ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 132—170.

III. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА SOLVIT ЧРЕЗ ПОВИШАВАНЕ НА НЕЙНАТА РОЛЯ В ПРИЛАГАНЕТО НА ПРАВОТО НА ЕС

Чрез мрежата бяха установени много проблеми във връзка с прилагането на правото на ЕС. На фигура 4 е посочен броят на случаите, представени на водещия център SOLVIT във всяка една държава — членка на ЕС/ЕИП¹⁷.

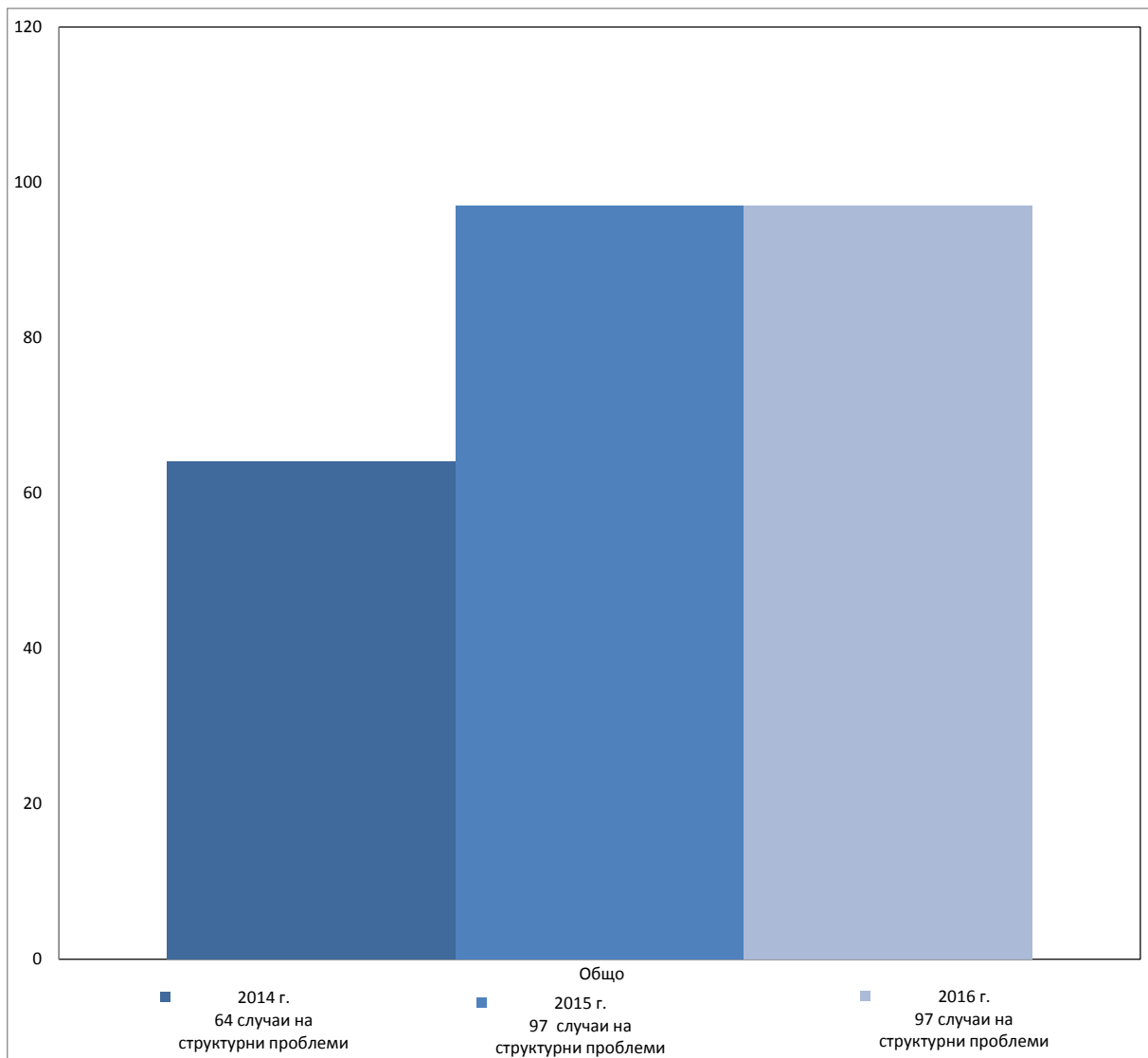

Фигура 4. Брой на случаите по водещи центрове SOLVIT за периода 2002—2016 г. (източник — базата данни SOLVIT)

Както е показано на фигура 5, с течение на годините SOLVIT получава растящ брой жалби, свързани или със структурен проблем в националното законодателство, неправилно прилагане на правото на ЕС в дадена държава — членка на ЕС/ЕИП¹⁸, или с повтарящ се проблем. Въпреки това, както е посочено в оценката, придружаваща настоящото съобщение, понастоящем разглеждането, проследяването и докладването на тези случаи не дават възможност за системно използване на доказателствата, натрупани чрез SOLVIT, за да се подобри спазването на правото на ЕС от страна на държавите членки. От разгледаните от SOLVIT през 2016 г. 97 случаи на структурни проблеми 78 не са решени, а 19 — решени, т.е. делът на решените случаи е само 20 %.

¹⁷ Водещ център SOLVIT е центърът в държавата — членка на ЕС/ЕИП, в която е възникнал проблемът.

¹⁸ Както е определено в препоръката от 2013 г., „структурен проблем“ е нарушение в резултат на национално правило, което е в противоречие с правото на ЕС (за разлика от еднократна административна грешка). „Повтарящ се проблем“ е свързан с нарушение на дадена административна практика (не на изрична уредба), което е в противоречие с правото на ЕС.

Фигура 5. Развитие на случаите, свързани със структурни проблеми, в SOLVIT през периода 2014—2016 г. (източник — базата данни SOLVIT)

Държавите членки носят главната отговорност за правилното транспониране, прилагане и спазване на правото на ЕС. В резултат на това съответните **центрове SOLVIT** трябва първо да се обърнат към компетентните органи в засегнатата държава членка, които да потърсят и намерят решение за случаи, свързани със **структурни и повтарящи се проблеми, идентифицирани от мрежата**. Ако обаче даден център SOLVIT не успее да убеди тези органи да решат проблема, всички събрани „на място“ доказателства следва да бъдат проучени допълнително с оглед да се идентифицират проблеми със значително въздействие върху функционирането на единния пазар, както се предвижда в стратегическия подход към действията за правоприлагане на Комисията, посочени в нейното съобщение *Право на ЕС: по-добри резултати чрез по-добро прилагане*. Това понастоящем се извършва по конкретен повод, но следва да бъде разработен по-цялостен и системен подход. Освен това в конкретни случаи на структурни проблеми и когато е необходимо и пропорционално, Комисията може да използва предвидения инструмент за информация за единния пазар,

за да поиска информация пряко от съответните участници на пазара — например за структурата на разходите, ценовата политика, печалбите или трудовите договори.

Разследванията от страна на Комисията на проблеми, установени посредством SOLVIT, ще стимулират националните органи за по-тясно сътрудничество със SOLVIT. На национално равнище следва да има по-тесни връзки между центровете SOLVIT, звената за контакт по разглеждането на жалби и координаторите във връзка с нарушенията, така че държавите членки да предприемат повече корективни действия срещу структурни и повтарящи се проблеми. Освен това наличните **данни и доказателства по такива случаи могат да бъдат разпространявани и използвани по по-структуриран и системен начин** в Комисията и на национално равнище. Базата данни SOLVIT следва да бъде подобрена за регистриране на структурни и повтарящи се проблеми и да дава възможност на държавите членки да докладват относно предприетите мерки за тяхното решаване.

Използвайки средства, като например информационното табло за единния пазар, **Комисията редовно ще информира държавите членки** и съответните заинтересовани страни относно такива нарушения на правото на ЕС и други пречки пред единния пазар, установени посредством SOLVIT.

В съответствие със стратегическия подход към действията за правоприлагане от страна на Комисията **гражданите и предприятията следва да бъдат съветвани и насърчавани да използват най-подходящия наличен механизъм за решаване на проблемите**. При условие че има съгласие от страна на жалбоподателя, бързият и неформален механизъм за защита чрез SOLVIT може да се прилага за разглеждане на индивидуални жалби, подадени до Комисията, когато това е целесъобразно и попада в рамките на мандата на SOLVIT.

В контекста на плана за действие на ЕС за електронно управление **Комисията ще проучи приложимостта на принципа на еднократност**¹⁹. Цели се да отпадне необходимостта гражданите и предприятията, желаещи да подадат жалба до Комисията за първи път, след като SOLVIT не реши техния случай, да представят повторно информация, която вече се съхранява в SOLVIT. Това ще позволи на Комисията при оценката на случая да се възползва изцяло от правния анализ и доказателствата, вече събрани чрез SOLVIT, в по-ефективен и ефикасен процес.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Комисията се ангажира да гарантира, че гражданите и предприятията се възползват изцяло от предимствата на единния пазар: неговия пълен потенциал за създаване на възможности за нови работни места и растеж може да бъде оползотворен само ако правата, заложиени в законодателството на ЕС, са добре известни на всички участници и са изцяло и последователно спазвани независимо от държавните граници.

Комисията ще окаже пълна подкрепа за подобряване на качеството на мрежата SOLVIT чрез изграждане на капацитет и споделяне на знания с държавите членки. В

---

¹⁹ *План за действие на ЕС за електронно управление през периода 2016—2020 г.*, COM(2016) 179 final. Съгласно принципа на еднократност публичните администрации следва да гарантират, че гражданите и предприятията трябва да предоставят една и съща информация само веднъж на дадена публична администрация. Различните служби в рамките на публичната администрация следва да предприемат съответните действия, ако това е разрешено, вътрешно да използват повторно тези данни, като надлежно се спазват правилата за защита на данните, така че да не се поражда допълнителна тежест за гражданите и предприятията.

допълнение, като подпомага използването на SOLVIT от предприятията и насърчава по-нататъшното сътрудничество с други съответни мрежи, Комисията ще гарантира, че обратната информация от SOLVIT е по-значима и пълноценно използвана при планирането на бъдещите политики и законодателство за единния пазар. И накрая, тя ще повиши ролята си в прилагането на правото на ЕС, като използва по-структуриран и системен начин доказателствата, събрани чрез SOLVIT.

Трите области, идентифицирани в настоящия план за действие, се допълват взаимно. Осъществяването на планираните мерки ще бъде възможно само чрез общ ангажимент и съвместна отговорност на Комисията и държавите членки на всички административни равнища. Предпоставка за укрепването на SOLVIT е центровете SOLVIT да са с подходящ персонал и с признаване в рамките на националната администрация. В сътрудничество с държавите — членки на ЕС/ЕИП, Комисията ще координира дейностите и редовно ще докладва за напредъка в изпълнението на настоящия план за действие посредством работните срещи на SOLVIT два пъти годишно.

Това съвместно усилие ще укрепи SOLVIT в нейната уникална роля да осигурява спазването на правото на ЕС от страна на националните органи, като същевременно дава практическо решение на проблеми, с които се сблъскват предприятията и гражданите по упражняването на правата си в рамките на единния пазар. Това от своя страна ще предостави нови възможности на гражданите и предприятията и ще помогне те да се уверят, че могат да се възползват пълноценно от правата си в единния пазар.

Пътна карта за укрепване на SOLVIT²⁰

Мерки на Комисията:	Срок
<i>проучване на възможността за процедура за обжалване за предприятия в областта на взаимното признаване за стоки;</i>	второ тримесечие (Т2), 2017 г.
<i>използване на съществуващите възможности за финансиране на равнище ЕС — например по COSME и Програмата за подкрепа на структурните реформи, за укрепване на административния капацитет на центрoвете SOLVIT;</i>	Т3, 2017 г.
<i>в сътрудничество с центрoвете SOLVIT разработване на всеобхватна система за проучвания сред потребителите;</i>	Т3, 2017 г.
<i>оказване на по-непосредствена и ефективна правна помощ на мрежата, използвайки подобрен механизъм за неформални правни консултации, интерактивни инструменти за обучение и управление на различията в становищата;</i>	Т2, 2018 г.
<i>задълбочаване на сътрудничеството и партньорствата с посреднически организации (представляващи определени сектори, професии или интереси, търговски палати и т.н.) и съответни мрежи чрез даване на възможност за пряка връзка със SOLVIT;</i>	Т2, 2018 г.
<i>улесняване на достъпа до SOLVIT чрез Your Europe, а впоследствие като част от по-широкообхватния единен цифров портал;</i>	Т2, 2018 г.
<i>по-структурирано и системно използване чрез подобрен механизъм на данните и доказателствата, налични в базата данни SOLVIT, за целенасочено прилагане на правото на ЕС;</i>	Т2, 2018 г.
<i>проучване на приложимостта на принципа на еднократност, когато жалбоподателите желаят да внесат официална жалба до Комисията, след като SOLVIT не реши техния случай.</i>	Т2, 2018 г.
Мерки на държавите членки:	текущо
<i>осигуряване на подходящ и стабилен персонал, непрекъснатост на обслужването и адекватно ниво на познаване на правото на ЕС в техните центрoве SOLVIT;</i>	
<i>осигуряване на сътрудничеството с национални посреднически организации и с националните органи за контакт с различните съществуващи мрежи чрез използване на пряка връзка със SOLVIT;</i>	Т2, 2018 г.

²⁰

Действията, посочени за 2018 г., са свързани със съществено развитие на приложението SOLVIT или предвидено приемане на законодателство на ЕС (напр. за единния цифров портал).

осигуряване на безпроблемно сътрудничество на центрoвете SOLVIT и националните координатори по жалбите и нарушенията; системно докладване чрез техните национални центрове SOLVIT за постигнатия напредък в решаването на случаи на структурни и повтарящи се проблеми.

T2, 2018 г.